

Αθήνα, 2/08/2010

Α.Π. Φ. 130181/39910/10

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
& ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ

Ταχ. Διεύθυνση : Σταδίου 31, Αθήνα
Ταχ. Κώδικας : 105 59
Φαξ : 210-37.41.603

Προς:
ΟΠΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡΙΘΜ. 13

ΘΕΜΑ: Συνδρομή ουσιαστικών προϋποθέσεων στη διαδικασία πολιτογράφησης.

ΣΧΕΤ.: Η υπ' αριθμ. 8 εγκύκλιος περί «Τροποποίησης του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας» (αρ. πρωτ. Φ.130181/29365/28-05-2010).

Προς συμπλήρωση της ανωτέρω σχετικής εγκυκλίου που εκδόθηκε για την εφαρμογή του Ν.3838/2010 (ΦΕΚ Α' 49/24-03-2010) «*Σύγχρονες διατάξεις για την Ελληνική Ιθαγένεια και την πολιτική συμμετοχή ομογενών και νομίμως διαμενόντων μεταναστών και άλλες ρυθμίσεις*», σας γνωρίζουμε ότι μεταξύ των σημαντικότερων τροποποιήσεων που επιφέρει το εν λόγω νομοθέτημα είναι α) η τροποποίηση και διεύρυνση των προϋποθέσεων πολιτογράφησης (άρθρο 3) και β) η σύσταση Επιτροπής Πολιτογράφησης σε κάθε Περιφέρεια της Χώρας (άρθρο 8).

I. Διαπίστωση ουσιαστικών προϋποθέσεων

I.1. Η εξέταση των ουσιαστικών προϋποθέσεων από την Επιτροπή Πολιτογράφησης

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 5Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως προστέθηκε με το άρθρο 3 του Ν.3838/2010, για τη συνδρομή των προϋποθέσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου γνωμοδοτεί η Επιτροπή Πολιτογράφησης, η οποία συνιστάται με το άρθρο 12 του Κ.Ε.Ι. σε κάθε Περιφέρεια της Χώρας. Με τη διάταξη αυτή αναδεικνύεται ο κομβικός ρόλος της Επιτροπής Πολιτογράφησης στην απόδοση της Ελληνικής ιθαγένειας σε αλλοδαπούς με τη διαδικασία της πολιτογράφησης, δεδομένου ότι καλείται να γνωμοδοτήσει για τη συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων στο πρόσωπο του εκάστοτε αιτούντος.

Η Επιτροπή καλείται να **συνεκτιμήσει** τα υπό εξέταση πραγματικά δεδομένα του υποψηφίου για τη διαπίστωση της συνδρομής των ουσιαστικών προϋποθέσεων. Επομένως, **δεν απαιτείται ο υποψήφιος να πληροί κάθε φορά το σύνολο των επιμέρους κριτηρίων στις οποίες εξειδικεύονται όσες προϋποθέσεις αναφέρονται στο άρθρο 5Α, προκειμένου η Επιτροπή να γνωμοδοτήσει θετικά για τη συνδρομή τους.** Αντίθετα, επιβάλλεται να αξιολογείται συνολικά η εικόνα του υποψηφίου και να λαμβάνεται υπ' όψη ότι ορισμένα επιμέρους κριτήρια προϋποθέσεις (όπως λ.χ. η γνώση της γλώσσας, η γνώση πολιτικής

ιστορίας και θεσμών του πολιτεύματος, η απόκτηση τέκνων με Έλληνα πολίτη) διαθέτουν εκ των πραγμάτων μεγαλύτερη βαρύτητα για την εκτίμηση της συνδρομής της σχετικής προϋπόθεσης.

Σημειώνεται, ως γενική κατεύθυνση, ότι, προκειμένου η Επιτροπή να εισηγηθεί θετικά, ο υποψήφιος θα πρέπει να διαθέτει ένα ελάχιστο επίπεδο επάρκειας σε κάθε ένα από τους τρεις κύριους τομείς ουσιαστικών προϋποθέσεων, δηλαδή: i) την γνώση της γλώσσας, ii) τον βαθμό ένταξης στην κοινωνική και οικονομική ζωή και iii) την δυνατότητα ενεργού και ουσιαστικής συμμετοχής στην πολιτική ζωή της χώρας. Τονίζεται, ότι το ελάχιστο επίπεδο επάρκειας, προκύπτει από την διακρίβωση στο πρόσωπο του υποψηφίου, **ορισμένων και όχι του συνόλου**, των επί μέρους κριτηρίων στα οποία αναλύεται κάθε ένα από τους κύριους τομείς ουσιαστικών προϋποθέσεων. Συνεπώς, αν υποψήφιος κρίνεται άριστος ως προς δύο από τους τρεις κύριους τομείς, αλλά κριθεί ανεπαρκής ως προς τον τρίτο, η Επιτροπή θα πρέπει να εισηγηθεί αρνητικά. Αντίθετα, αν υποψήφιος κρίνεται ως προς τα χαρακτηριστικά του επαρκής και για τους τρεις τομείς, θα πρέπει να κρίνεται θετικά, ακόμα κι αν δεν είναι άριστος σε κανέναν από αυτούς.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει, κατά την αξιολόγηση, να λαμβάνει υπ' όψη τα **ιδιαίτερα χαρακτηριστικά** του εκάστοτε υποψηφίου, όπως ηλικία, επαγγελματική δραστηριότητα, χρόνος διαμονής που έχει συμπληρωθεί στην Ελλάδα, μορφωτικό επίπεδο κτλ., καθώς από τα στοιχεία αυτά προκύπτουν **διαφορετικές μαθησιακές δυνατότητες** ως προς τα υπό εξέταση στοιχεία και διαφορετικές δυνατότητες δραστηριοποίησης στο πλαίσιο της Ελληνικής κοινωνίας.

Για παράδειγμα, ένας υποψήφιος 25 ετών που διαμένει δέκα έτη μόνιμα στην Ελλάδα, είναι αρκετά πιθανό να έχει φοιτήσει σε ελληνικό σχολείο, επομένως έχει διδαχθεί την γλώσσα και έχει έρθει σε επαφή με την ιστορία και τον πολιτισμό, μέσω των σχετικών μαθημάτων. Επιπλέον, λόγω του νεαρού της ηλικίας, έχει μεγάλες μαθησιακές δυνατότητες. Αντίθετα, ένας υποψήφιος 55 ετών σήμερα, ο οποίος επίσης διαμένει δέκα έτη στην Ελλάδα, προφανώς δεν είχε την δυνατότητα να διδαχθεί την γλώσσα, φοιτώντας σε σχολείο και είναι αρκετά δύσκολο στην ηλικία που βρίσκεται να αφομοιώνει πληροφορίες. Οι δυο υποψήφιοι, παρότι έχουν συμπληρώσει τον **ίδιο χρόνο διαμονής**, αναμένεται να έχουν **διαφορετικό επίπεδο εξοικείωσης** με τις υπό εξέταση προϋποθέσεις. Η Επιτροπή θα πρέπει να κρίνει, έχοντας ως δεδομένο ότι το ζητούμενο ελάχιστο επίπεδο επάρκειας είναι κοινό και για τους δυο υποψηφίους. Δεν θα πρέπει δηλαδή να προβαίνει σε μεταξύ τους σύγκριση, η οποία θα δημιουργήσει υπερβολικές απαιτήσεις για τον δεύτερο υποψήφιο. Αντιστοίχως, η ίδια προσέγγιση πρέπει να ακολουθείται κατά την εξέταση και των λοιπών κριτηρίων όπως λ.χ. σχετικά με την επαγγελματική ζωή ή, εν γένει, την περιουσιακή κατάσταση των ενδιαφερόμενων όπου είναι προφανές ότι η όποια σύγκριση θα απέβαινε πιθανότατα σε βάρος του νεότερου υποψηφίου.

Εξάλλου, στην αξιολόγηση της Επιτροπής σημασία αποκτά και η προσαρμογή των ουσιαστικών προϋποθέσεων στη χωρική έκταση της Περιφέρειας, ώστε να αξιολογείται ο υποψήφιος βάσει των συνθηκών διαβίωσης και των δυνατοτήτων δραστηριοποίησης που ισχύουν σε τοπικό επίπεδο.

Μεγάλη έμφαση δίδεται στη θεμελίωση της κρίσης της Επιτροπής Πολιτογράφησης σε συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης, τα οποία αναφέρονται μεν στο νόμο ενδεικτικώς, πρέπει όμως να αιτιολογούνται ρητώς και ειδικώς στο πρακτικό που συντάσσεται, δεδομένου ότι επί τη βάσει αυτής της γνωμοδότησης θα στηρίζεται και η αιτιολογία της απόφασης πολιτογράφησης που εκδίδεται από το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (άρθρο 6 Ν.3838/2010).

I.II. Ο βασικός σκοπός και οι επιμέρους στόχοι της Επιτροπής Πολιτογράφησης

Ο βασικός σκοπός της Επιτροπής Πολιτογράφησης πρέπει να είναι η αντικειμενική και ορθή, σύμφωνα με το πλαίσιο που ορίζει ο νόμος, κρίση για την συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων του άρθρου 5Α. Αναλυτικά, οι επιμέρους στόχοι της Επιτροπής Πολιτογράφησης πρέπει να είναι οι κάτωθι:

- Η διασφάλιση της μέγιστης δυνατής διαφάνειας.
- Η εύρυθμη λειτουργία της Επιτροπής, σύμφωνα με τους κανόνες του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας καθώς και η εφαρμογή των αρχών της χρηστής διοίκησης.
- Η δημιουργία ενιαίου πλαισίου για τον τρόπο εξέτασης και αξιολόγησης, ώστε να επιτυγχάνεται ο βασικός σκοπός.
- Η παροχή πληροφοριών (ενημέρωση) προς τους ενδιαφερόμενους για την λειτουργία και το αντικείμενο αρμοδιότητας της Επιτροπής.
- Το παρόν πλαίσιο να αποτελείσει βάση για τη μελλοντική διεξαγωγή της γραπτής διαδικασίας.

II. Η παράμετρος της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Η Επιτροπή Πολιτογράφησης οφείλει να λαμβάνει υπόψη της τους περιορισμούς που προκύπτουν ως προς τον τρόπο λειτουργίας της από τις ρυθμίσεις του Ν.2472/1997 «Προστασία ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων», όπως ισχύει.

Σε κάθε περίπτωση ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται κατ' ελάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας των προσωπικών του δεδομένων καθώς και τα προσωπικά δεδομένα που θα τύχουν επεξεργασίας με σαφή τρόπο. Η Επιτροπή από τη μεριά της οφείλει να μην προβαίνει στη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων και να απέχει από την καταγραφή και αξιολόγηση σχετικών στοιχείων που περιέχονται σε γνώση της (εθνική ή φυλετική προέλευση, πολιτικά φρονήματα και ένταξη σε συγκεκριμένες πολιτικές ή συνδικαλιστικές ενώσεις, θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις κ.α, βλ. σχετικά άρθρο 2 του Ν.2472/1997).

Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ζητείται η **συγκατάθεση του αιτούντος**, η οποία δίδεται πριν την επεξεργασία ή το αργότερο κατά την έναρξη αυτής ενώπιον της Επιτροπής (σε καμία περίπτωση εκ των υστέρων). Για το λόγο αυτό, ο εισηγητής μεριμνά για την αποστολή μαζί με την πρόσκληση για συνέντευξη του εντύπου υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν.1599/1986, στο οποίο ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται για τις ουσιαστικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί, για τη δυνατότητα να προσκομίσει, κατά

διακριτική ευχέρεια, δικαιολογητικά που πιστοποιούν τη συνδρομή στο πρόσωπό του των ουσιαστικών προϋποθέσεων, ενώ παράλληλα δηλώνει τη συγκατάθεση ή την άρνησή του για την επεξεργασία προσωπικών του δεδομένων. Στην τελευταία περίπτωση δεν είναι επιτρεπτή η υποβολή ερωτήσεων για τα ζητήματα που ο υποψήφιος θέτει εκτός επεξεργασίας, έστω κι αν δεν είναι εφικτή η σφαιρική αξιολόγηση του ατόμου, ενώ καταγράφεται στο πρακτικό η άσκηση του δικαιώματος αντίρρησης του υποψηφίου, χωρίς το γεγονός αυτό να συντελεί στην αρνητική αξιολόγηση του υποψηφίου. Η άρνηση συγκατάθεσης στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων δεν σημαίνει κατ' ανάγκη αδυναμία διαπίστωσης συνδρομής των ουσιαστικών προϋποθέσεων, ούτε επιτρέπει την άνευ αιτιολογίας αρνητική αξιολόγηση του υποψηφίου. Εξάλλου, στο πρακτικό της Επιτροπής Πολιτογράφησης πρέπει να προκύπτει σαφώς τόσο η προηγούμενη ενημέρωση όσο και η συγκατάθεση του υποψηφίου.

Εξάλλου, όσον αφορά στη δυνατότητα που παρέχεται για χρήση της μεθόδου της απομαγνητοφώνησης των συνομιλιών για τη σύνταξη του πρακτικού της Επιτροπής, επισημαίνεται ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας (εκάστοτε Περιφέρεια) έχει υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου για τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων με τη χρήση μαγνητοταινίας και λήψης συγκατάθεσης για τη χρήση αυτής.

III. Ουσιαστικές προϋποθέσεις¹:

Με το άρθρο 5Α του ανωτέρω νόμου, στο Κεφάλαιο Α' «*Τροποποιήσεις του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας*» ορίζεται ότι αλλοδαπός που επιθυμεί να αποκτήσει την Ελληνική ιθαγένεια με τη διαδικασία της πολιτογράφησης πρέπει, πέραν των προϋποθέσεων του άρθρου 5 και 5Β, να πληροί και ορισμένες ουσιαστικές προϋποθέσεις, για τη συνδρομή των οποίων γνωμοδοτεί η Επιτροπή Πολιτογράφησης. Οι ουσιαστικές προϋποθέσεις απαριθμούνται περιοριστικά (επαρκής γνώση της Ελληνικής γλώσσας, ομαλή ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή, ενεργής και ουσιαστική συμμετοχή στην πολιτική ζωή της Χώρας), ενώ τα επιμέρους κριτήρια πλήρωσής τους απαριθμούνται ενδεικτικά.

Οι ουσιαστικές προϋποθέσεις του άρθρου 5Α διαρθρώνονται σε τρεις κύριους τομείς και επιμέρους κριτήρια ανά κατηγορία, ως εξής:

1. **Επαρκής γνώση της Ελληνικής γλώσσας**
2. **Ομαλή ένταξη στην**
  - 2.1. **οικονομική ζωή**
    - 2.1.1. επαγγελματική και εν γένει οικονομική δραστηριότητα
    - 2.1.2. σταθερή εκπλήρωση φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων
    - 2.1.3. κατά κυριότητα κτήση ακινήτου
    - 2.1.4. περιουσιακή κατάσταση
  - 2.2. **κοινωνική ζωή**
    - 2.2.1. εξοικείωση με την ελληνική ιστορία και πολιτισμό
    - 2.2.2. φοίτηση σε ελληνικούς εκπαιδευτικούς φορείς
    - 2.2.3. συμμετοχή σε κοινωνικές οργανώσεις, συλλογικούς φορείς

¹ Σύμφωνα με τον πίνακα της σελ. 28 της εγκυκλίου 8.

2.2.4. συγγενικός και εξ' αγχιστείας δεσμός με Έλληνα πολίτη

2.2.5. δημόσιες ή κοινωφελείς δραστηριότητες

3. Δυνατότητα ενεργού και ουσιαστικής συμμετοχής στην πολιτική ζωή

3.1. επαρκής εξοικείωση με τους θεσμούς του πολιτεύματος

3.2. βασική γνώση της πολιτικής ιστορίας (ιδιαίτερα σύγχρονης)

3.3. συμμετοχή σε φορείς, πολιτικές ενώσεις, σωματεία

3.4. συμμετοχή στις εκλογές της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Επαρκής γνώση της Ελληνικής γλώσσας

Η Επιτροπή καλείται να εξετάσει αν ο αλλοδαπός γνωρίζει επαρκώς την Ελληνική γλώσσα, ώστε να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιδιότητα του Έλληνα πολίτη. Η επάρκεια της γνώσης της γλώσσας κρίνεται συνολικά καθ' όλη τη διάρκεια της συνέντευξης. Είναι προφανές ότι η επαρκής γνώση της Ελληνικής γλώσσας υπέχει **βαρύνουσα σημασία** για την απόδειξη της προσαρμογής του στην ελληνική πραγματικότητα, καθώς αποτελεί βάση τόσο για την ένταξη στην Ελληνική κοινωνική ζωή όσο και για τη δυνατότητα ουσιαστικής συμμετοχής στην πολιτική ζωή της Χώρας.

Κατά την συνέντευξη θα πρέπει να διαπιστωθεί η ικανότητα **κατανόησης προφορικού λόγου και η δυνατότητα επικοινωνίας**, η οποία προκύπτει από τις ερωτήσεις της Επιτροπής και τις απαντήσεις του υποψήφιου. Γενικά, θεωρείται θετικό να είναι σε θέση ο υποψήφιος να αναπτύξει απόψεις, να περιγράψει και να αφηγηθεί, έστω κι αν υπάρχουν συντακτικά λάθη. Αντίθετα, θεωρείται αρνητικό, όταν δίνει συνεχώς μονολεκτικές απαντήσεις, ή δεν απαντά όμι λόγω άγνοιας, αλλά λόγω αδυναμίας κατανόησης της ερώτησης.

Παρατίθεται **βοηθητικά**, περιγραφή του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας για το ελάχιστο επίπεδο (Α) επάρκειας της γλώσσας.

1.1. Επίπεδο Επάρκειας

Ο υποψήφιος πρέπει να έχει την ικανότητα να καταλαβαίνει το γενικό νόημα μιας συνομιλίας μεταξύ δύο φυσικών ομιλητών για απλά καθημερινά θέματα και να κατανοεί απλές δημόσιες ανακοινώσεις. Πρέπει επίσης να έχει την ικανότητα να καταλαβαίνει το γενικό νόημα απλών γραπτών διαφημίσεων, σημειωμάτων, προγραμμάτων, απλών οδηγιών. Στο γραπτό λόγο πρέπει να έχει την ικανότητα να γράφει απλά σύντομα κείμενα που σχετίζονται με καθημερινές καταστάσεις και να δίνει βασικές πληροφορίες.

Κατά τη χρήση της ελληνικής γλώσσας πρέπει να είναι σε θέση να επιτελεί απλές καθημερινές γλωσσικές λειτουργίες σε απλές περιστάσεις επικοινωνίας, όπως να χαιρετά, να συστήνεται, να εύχεται, να δικαιολογείται, να μιλά στο τηλέφωνο, να γράφει απλές επιστολές, να ανταλλάσσει πληροφορίες για απλά θέματα, να κατανοεί και να κάνει απλές ανακοινώσεις, να εκφράζει θετικά ή αρνητικά συναισθήματα, την επιθυμία ή την υποχρέωση να κάνει κάτι, να δίνει κάτι, να προσκαλεί και να προτείνει. Να είναι σε θέση να επικοινωνήσει σε μια δημόσια υπηρεσία, σε γραφεία ταξιδιών, σε ξενοδοχεία, σε εστιατόρια, σε καταστήματα. Επισημαίνεται ωστόσο ότι ενώ η αδυναμία έκφρασης σε γραπτό ελληνικό λόγο αποτελεί κατ' αρχήν ένδειξη μειωμένης κοινωνικής ένταξης στην περίπτωση προσώπων που κατά τα λοιπά επικοινωνούν

γραφτώς σε άλλη γλώσσα (λ.χ. τη μητρική τους), ο γενικός αναλφαριθμισμός του ενδιαφερομένου αλλοδαπού, μολονότι τροχοπέδη της ομαλής κοινωνικής του ένταξης, δεν μπορεί να εκλαμβάνεται άνευ άλλου ως αρνητικός παράγοντας, ιδίως δε όταν αντισταθμίζεται από την πολύ καλή προφορική επικοινωνία στην ελληνική γλώσσα και την ομαλή ένταξη στη κοινωνική και οικονομική ζωή.

Σημειώνεται ότι ο υποψήφιος δύναται να προσκομίσει δικαιολογητικά που πιστοποιούν το επίπεδο γνώσης της Ελληνικής γλώσσας, όπως αυτά που αναφέρονται στον **πίνακα υπ' αριθμ. 1**, χωρίς, ωστόσο, τα δικαιολογητικά αυτά να έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα ως προς την κρίση της Επιτροπής.

2. Ομαλή ένταξη του αιτούντος στην κοινωνική και οικονομική ζωή της Χώρας:

Σύμφωνα με το στοιχείο Β' του νέου άρθρου 5Α του Ν.3838/2010, ο αλλοδαπός θα πρέπει να έχει ενταχθεί ομαλά στην οικονομική και κοινωνική ζωή της Χώρας, για τη διακρίβωση της οποίας λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται σειρά παραγόντων που αναφέρονται ενδεικτικά και μόνο στο κείμενο της νομοθεσίας, χωρίς να αποκλείεται η συνεκτίμηση και άλλων παραγόντων. Επισημαίνεται, πάντως, ότι σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητο να τεκμηριώνεται επαρκώς η συνεκτίμηση πρόσθετων παραγόντων με παράθεση ειδικής αιτιολογίας, η οποία θα πρέπει να προκύπτει από το κείμενο του πρακτικού της Επιτροπής Πολιτογράφησης της οικείας Περιφέρειας.

Για την ομαλή ένταξη, αρκεί να συντρέχουν **συνθετικά ορισμένοι** από τους παράγοντες που ενδεικτικά απαριθμούνται και αφορούν την οικονομική (βλ. 2.1.1.-2.1.4.) και κοινωνική (βλ. 2.2.1.-2.2.5.) ζωή. Δεν απαιτείται δηλαδή από τον υποψήφιο να αποδείξει ότι στο πρόσωπο του συντρέχουν ξεχωριστά κάθε ένα από τα επιμέρους ειδικότερα κριτήρια 2.1.1.-2.1.4. και 2.2.1.-2.2.5., ώστε να διαπιστωθεί ομαλή ένταξη. Για παράδειγμα, ένας υποψήφιος, ο οποίος εργάζεται επί σειρά ετών, έχει σταθερό και επαρκές εισόδημα (2.1.1.) και είναι συνεπής στις φορολογικές του υποχρεώσεις (2.1.2.), θεωρείται ότι έχει ενταχθεί στην οικονομική ζωή, ακόμα κι αν δεν είναι ιδιοκτήτης ακινήτου (2.1.3.) και δεν έχει στην κατοχή του κανένα άλλο περιουσιακό στοιχείο (2.1.4.). Αντίστοιχα, υποψήφιος ο οποίος συμμετέχει σε κοινωνικές οργανώσεις (2.2.3.) και κοινωφελείς δραστηριότητες (2.2.5.) και είναι εξοικειωμένος με την ελληνική ιστορία και πολιτισμό (2.2.1.), θεωρείται ότι έχει ενταχθεί στην κοινωνική ζωή, ακόμα κι αν δεν έχει φοιτήσει σε ελληνικό εκπαιδευτικό φορέα (2.2.2.) και δεν έχει συγγενικό δεσμό με Έλληνα πολίτη (2.2.4.)

Συγκεκριμένα, για τη διακρίβωση της ομαλής ένταξης του αιτούντος στην οικονομική και κοινωνική ζωή της Χώρας, χρησιμοποιούνται τα ακόλουθα κριτήρια, τα οποία λειτουργούν ως **τεκμήρια συνδρομής των ουσιαστικών προϋποθέσεων:**

Formatted: Greek

2.1. Οικονομική ζωή

Formatted: Greek

2.1.1. Επαγγελματική και εν γένει οικονομική δραστηριότητα

Η σταθερή και πολυετής εργασία, καθώς και η μακρόχρονη επιχειρηματική δραστηριότητα συνιστούν ενδείξεις ισχυρού δεσμού του αλλοδαπού με τη Χώρα. Αντίθετα, η μη απασχόληση και η συνεχής εναλλαγή επαγγελματικών δραστηριοτήτων, ενδεχομένως, να αποτελούν ένδειξη, είτε ότι ο αλλοδαπός δεν έχει αποφασίσει οριστικά τη μόνιμη εγκατάσταση στη χώρα- ώστε, κατ' αποτέλεσμα, να απουσιάζει το βουλευτικό στοιχείο (animus, όπως αυτό έχει ήδη εξειδικευθεί στην υπ' αρ. 8 εγκύκλιο)- είτε ότι δεν έχει ακόμα καταφέρει να δημιουργήσει τις συνθήκες που θα του επιτρέψουν τη μόνιμη εγκατάσταση στη χώρα, ακόμα κι αν αυτή είναι η βούλησή του.

Σημειώνεται ότι ιδιαίτερη αξία αποκτά ο τακτικός χαρακτήρας του εισοδήματος του υποψηφίου, ο οποίος αποδεικνύεται, ιδίως, από την εκπλήρωση των ασφαλιστικών και φορολογικών του υποχρεώσεων, στοιχείο που αποτελεί και το επόμενο κριτήριο ελέγχου πλήρωσης των ουσιαστικών προϋποθέσεων. Ενδεικτικά, θεωρείται επαρκές ατομικό ετήσιο εισόδημα ύψους 8.500 €, ενώ επαρκές οικογενειακό θεωρείται το εισόδημα ύψους 8.500 € με προσαύξηση 15% για κάθε επιπλέον μέλος. Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω αριθμητικά στοιχεία δηλώνουν απλώς μια τάξη μεγέθους και δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως αποκλειστικό κριτήριο αξιολόγησης της επαγγελματικής και οικονομικής δραστηριότητας. Η ύπαρξη μικρότερου από το ενδεικτικά αναφερόμενο επαρκές εισόδημα, μόνο συνδυαστικά με την απουσία και άλλων προϋποθέσεων δύναται να οδηγήσει σε αρνητική εισήγηση της Επιτροπής.

Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι για τη συνδρομή της συγκεκριμένης προϋπόθεσης θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η οικονομική και επαγγελματική κατάσταση και των μελών της οικογένειας αυτού, καθώς είναι σύνηθες να υπάρχουν άτομα που συντηρούνται από το οικογενειακό εισόδημα (τέκνα που φοιτούν και δεν εργάζονται, σύζυγοι που απασχολούνται με τα οικιακά και την ανατροφή των τέκνων), χωρίς αυτό να υποδηλώνει απαραίτητα μικρό βαθμό ένταξης. Εξάλλου, στον υπολογισμό του εισοδήματος πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι τυχόν συνεισφορές των μελών της οικογένειας (μερική απασχόληση, απασχόληση σε οικογενειακή επιχείρηση, οικιακή εργασία, ανατροφή τέκνων, κ.ο.κ.).

Το ύψος του ετήσιου εισοδήματος, το οποίο απεικονίζει την οικονομική δραστηριότητα του ενδιαφερομένου, πρέπει να εξασφαλίζει ένα επαρκές επίπεδο διαβίωσης. Στην έννοια της οικονομικής δραστηριότητας δεν εμπίπτει η είσπραξη προνοιακών επιδομάτων. Συνεπώς, αξιολογείται θετικά εισόδημα που προέρχεται από την υφιστάμενη ή την κατά το παρελθόν οικονομική δραστηριότητα (λ.χ. συντάξεις). Αντίθετα, δεν λαμβάνεται υπόψη εισόδημα που προέρχεται από επιδόματα προνοιακής φύσης.

Επιπλέον, σε συνάρτηση με το υπό εξέταση κριτήριο αξιολογείται θετικά και η ύπαρξη πλήρους ασφάλισης ασθενείας του αιτούντος και των μελών της οικογένειάς του, δεδομένου ότι υποδηλώνεται η πρόθεση ένταξης στο κοινωνικο- ασφαλιστικό σύστημα της Χώρας, καθώς και η ενίσχυση αυτού. Έτερη ένδειξη της πρόθεσης μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα δύναται να θεωρηθεί και η λήψη επαγγελματικής κατάρτισης στην Ελλάδα, καθώς και αναγνώριση

επαγγελματικών διπλωμάτων, πιστοποιητικών ή άλλων τίτλων σπουδών που απέκτησε στην αλλοδαπή (συναξιολόγηση με το κριτήριο υπό 2.2.2).

Ο υποψήφιος ερωτάται για την εργασία που ασκεί, τον χρόνο απασχόλησης στο συγκεκριμένο επάγγελμα/ δραστηριότητα, την τυχόν προϋπηρεσία του (είδος και περίοδος απασχόλησης), καθώς και το ετήσιο ατομικό και οικογενειακό εισόδημα. Η γνώση της οικονομικής συμπεριφοράς του προσώπου απαιτεί πρόσφορο τρόπο για τη διαπίστωση της οικονομικής δραστηριοποίησής του στη Χώρα, ωστόσο θα πρέπει η συλλογή δεδομένων οικονομικού χαρακτήρα να γίνεται με φειδώ και με τήρηση των αρχών της αναγκαιότητας, της προσφορότητας μέσου και σκοπού, καθώς και να έχει παρασχεθεί η σχετική συγκατάθεση του δικαιώματος (είτε του αιτούντος είτε των μελών της οικογένειας αυτού). Επομένως, δεδομένα οικονομικής φύσης πρέπει να διερευνώνται όχι εξαντλητικά, αλλά στο πλαίσιο σχηματισμού γενικής εικόνας για την οικονομική δραστηριοποίηση του ενδιαφερομένου.

2.1.2. Σταθερή εκπλήρωση φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων

Η συνεπής εκπλήρωση των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων επί σειρά ετών συνηγορεί για τη διαπίστωση της βούλησης μόνιμης εγκατάστασης στη Χώρα, χωρίς ωστόσο η τυχόν πρόσκαιρη αδυναμία εκπλήρωσης των προαναφερθεισών υποχρεώσεων να συνεπάγεται άνευ άλλου την αρνητική κρίση της επιτροπής. Σύμφωνα με αυτό το κριτήριο, εξετάζεται η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την κείμενη φορολογική και ασφαλιστική νομοθεσία κατά το χρονικό διάστημα που προηγείται της υποβολής της αίτησης πολιτογράφησης, χωρίς να παραβλέπονται τυχόν παρεκκλίσεις μετά την υποβολή αυτής. Ειδικότερα, συνεκτιμάται η εκ μέρους του αιτούντος εκπλήρωση των υποχρεώσεων του προς τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης. Πρέπει να διευκρινιστεί ότι η εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών δεν ενέχει μόνο οικονομικό χαρακτήρα, δηλαδή δεν αναφέρεται λ.χ. μόνο σε βεβαιωμένες οφειλές προς ασφαλιστικούς φορείς, αλλά αφορά γενικότερα στην εκπλήρωση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Επομένως, αξιολογείται δυσμενώς, χωρίς ωστόσο να συνεπάγεται κατ' ανάγκην αρνητική κρίση, η περίπτωση που στο πρόσωπο του αιτούντος προκύπτει καταδικαστική δικαστική απόφαση ή επιβολή προστίμου για παραβίαση της ασφαλιστικής νομοθεσίας (λ.χ. άνευ ασφάλισης παροχή υπηρεσιών, παροχή υπηρεσιών άνευ αντίστοιχης άδειας διαμονής- εργασίας, επιβολή προστίμων λόγω παράβασης υγειονομικών διατάξεων, της νομοθεσίας περί μη καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, περί μη καταβολής δεδουλευμένων αποδοχών, περί ανωτάτων ορίων υπερωριακής απασχόλησης, περί φοροδιαφυγής, περί χρονικών ορίων λειτουργίας καταστημάτων, περί των όρων ίδρυσης καταστημάτων, επιχειρήσεων, εργαστηρίων κ.ο.κ.). Επί παραδείγματι, συνιστά μεν τεκμήριο μη ομαλής ένταξης στην οικονομική ζωή της Χώρας η μη νόμιμη παροχή εργασίας, συνεκτιμάται δε από την Επιτροπή.

Ο υποψήφιος ερωτάται για την υποβολή ή μη φορολογικής δήλωσης καθώς και για την υπαγωγή σε καθεστώς ασφάλισης, συγκεκριμενοποιώντας τον ασφαλιστικό του φορέα. Στην περίπτωση που ο αιτών δεν υποχρεούται στην υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας, υπεύθυνη δήλωση

του άρθρου 8 του Ν.1599/1986, στην οποία αναγράφεται ότι δεν υποβάλλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος, καθώς και οι λόγοι απαλλαγής από την ανωτέρω υποχρέωση.

Υπογραμμίζεται ότι η εξέταση δεδομένων σχετικά με «ενήμερες οφειλές», οι οποίες αφορούν στη νόμιμη οικονομική συμπεριφορά του ατόμου, καθώς και «οφειλές σε καθυστέρηση», δηλαδή οφειλές μη βεβαιωμένες και απαιτητές, απαιτεί τη συγκατάθεση του αιτούντος.

2.1.3. Κατά κυριότητα κτήση ακινήτου:

Η γραμματική ερμηνεία του Ν.3838/2010 καταρχήν επιτρέπει ως κριτήριο αξιολόγησης το εμπράγματο δικαίωμα της κυριότητας του υποψηφίου επί ακινήτου (άρθρα 1033 και 1113 ΑΚ), προσδιορίζοντας, μάλιστα, τη χρήση του ακινήτου για ιδιοκατοίκηση, δηλαδή προς κάλυψη των αναγκών κατοικίας του αιτούντος και των μελών της οικογένειάς του. Ωστόσο, δεδομένης της ενδεικτικής παράθεσης κριτηρίων από τον νομοθέτη, δεν πρέπει να αποκλείονται από την αξιολόγηση της Επιτροπής Πολιτογράφησης και έτερα εμπράγματα δικαιώματα ή υποχρεώσεις επί ακινήτων, όπως ορίζονται στο άρθρο 973 του Αστικού Κώδικα (εφεξής ΑΚ), ήτοι:

β) δουλείες (πραγματικές δουλείες: άρθρο 1120 ΑΚ, προσωπικές δουλείες: άρθρο 1142 ΑΚ),

γ) ενέχυρο (άρθρο 1209 ΑΚ) και

δ) υποθήκη (άρθρο 1257 ΑΚ)».

Επισημαίνεται ότι για την απόδειξη όλων των εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων απαιτείται συμβολαιογραφική πράξη και πράξη μεταγραφής (άρθρα 369 και 1192 ΑΚ), ενώ δεν αρκεί ιδιωτικό έγγραφο. Επομένως, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη ιδιοκτησιακού καθεστώτος επί ακινήτων, είναι απαραίτητη η προσκομιδή συμβολαιογραφικού εγγράφου και πράξης μεταγραφής από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ή κτηματολογικό γραφείο, όσον αφορά στις περιοχές που ήδη λειτουργεί το σύστημα κτηματογράφησης ακινήτων, οπότε απαιτείται και η υποβολή κτηματολογικού φύλου του ακινήτου.

Επιπλέον, εξαιτίας της ενδεικτικής απαρίθμησης των κριτηρίων λαμβάνεται υπόψη και η κτήση ακινήτου που προορίζεται για επαγγελματική χρήση, δεδομένου ότι συναρτάται με την επαγγελματική δραστηριοποίηση του αιτούντος στη Χώρα καθώς και την εν γένει περιουσιακή του κατάσταση (βλ. κριτήρια υπ' αριθμ. 2.1.1 και 2.1.4). Επομένως, η Επιτροπή δύναται να υποβάλλει ερωτήματα σχετικά με για την ύπαρξη περιουσιακών δικαιωμάτων, προσωπικού και επαγγελματικού χαρακτήρα, τη διαμονή ή μη σε ιδιόκτητη οικία καθώς και την ύπαρξη έτερων δικαιωμάτων επί ακινήτων στη Χώρα.

2.1.4. Περιουσιακή κατάσταση

Η έννοια της «περιουσιακής κατάστασης» αντιστοιχεί σε σύνολο πραγμάτων (κινητών και ακινήτων), δικαιωμάτων, όπως παραγωγικοί συντελεστές (προσωπικό, εγκαταστάσεις ιδιοκτησίας του ή μισθωμένες, εξοπλισμός επιχείρησης, αυτοκίνητα, κεφάλαια, άυλα αγαθά, όπως επωνυμία, σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τεχνογνωσία, εμπορεύματα σε διάφορες φάσεις επεξεργασίας, όπως πρώτες ύλες, έτοιμα ή βοηθητικά προϊόντα, αξιόγραφα, τραπεζικές

καταθέσεις, έννομες σχέσεις με εργολάβους, αντιπροσώπους, τράπεζες, προμηθευτές, μετοχές και μερίσματα σε ανώνυμες εταιρίες, συμμετοχή σε προσωπικές εταιρείες (λ.χ. ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρεία, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης) κλπ.

Τα παραδείγματα που αναφέρονται ανωτέρω είναι ενδεικτικά και δεν πρέπει να εξαντλούνται στην επιχειρηματική δραστηριότητα του ατόμου, αλλά στην εν γένει περιουσιακή του κατάσταση. Ωστόσο, η διαπίστωση ύπαρξης των ανωτέρω περιουσιακών δικαιωμάτων αναφέρονται και στην επαγγελματική και οικονομική δραστηριότητα του ατόμου (βλ. κριτήριο 2.1.1.). Η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας δύναται να ζητεί γενικές πληροφορίες για την περιουσιακή κατάσταση του ενδιαφερομένου ή να ζητεί εγγράφως πληροφορίες με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν.1599/1986, χωρίς να είναι απαραίτητη η υποβολή δικαιολογητικών που βεβαιώνουν την ύπαρξη των εκάστοτε περιουσιακών στοιχείων κατά τρόπο εξαντλητικό.

2.2. Κοινωνική ζωή

2.2.1. Εξοικείωση με την ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό

Η εξοικείωση με την ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό, αποτελεί σημαντικό παράγοντα διαπίστωσης της υπό εξέταση ομαλής ένταξης του αλλοδαπού στην κοινωνική ζωή. Συνιστά απόδειξη του ενδιαφέροντος του υποψηφίου να γνωρίσει την Χώρα στην οποία ζει, να μάθει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της και να κατανοήσει καλύτερα μέσα από την ιστορία της και τον πολιτισμό της την νοοτροπία και ταυτότητα του ελληνικού λαού.

Σημειώνεται ότι ο υποψήφιος καλείται να αποδείξει ότι διαθέτει βασικές γνώσεις για τα γεγονότα και τα πρόσωπα της ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού. Απαιτείται, κυρίως, να μπορεί να περιγράψει κάποια γεγονότα και να αναφερθεί σε προσωπικότητες που συνδέονται με αυτά, χωρίς το ενδιαφέρον να επικεντρώνεται σε ακριβείς ημερομηνίες, λεπτομέρειες και αναλυτικές πληροφορίες. Επιπλέον, μεγαλύτερη έμφαση θα πρέπει να δίνεται στην νεότερη ελληνική ιστορία και στον τρόπο που τα εν γένει ιστορικά γεγονότα έχουν επηρεάσει και διαμορφώσει τις κοινωνικές συνθήκες και την ιστορική και πολιτική ταυτότητα του Έλληνα σήμερα. Ενδεικτικά, οι ερωτήσεις μπορούν να αφορούν σε:

- γενική περιγραφή της ιστορικής διαδρομής της Ελλάδας από την αρχαιότητα έως σήμερα.
- προσωπικότητες της Ελληνικής ιστορίας (χρονική περίοδος, δράση, σημασία).
- ιστορικά γεγονότα, πολιτιστικά και ιστορικά μνημεία, τόσο γενικά, όσο και αυτά του τόπου διαμονής ειδικότερα.
- συνήθειες και έθιμα της Ελληνικής κοινωνίας.
- επισκέψεις σε μουσεία, αναφορά σε μνημεία, επισκέψεις σε τόπους ιστορικού ενδιαφέροντος.

Είναι θεμιτό, κατά την εξέταση της συγκεκριμένης προϋπόθεσης, η Επιτροπή να εστιάζει στα πεδία ενδιαφέροντος του υποψηφίου είτε αυτά αφορούν σε συγκεκριμένες ιστορικές

περιόδους είτε σε συγκεκριμένο τομέα πολιτισμού. Επιπλέον, υπογραμμίζεται ότι η Επιτροπή αξιολογεί μόνο τη εξοικείωση/ γνώση του υποψηφίου σχετικά με πρόσωπα και γεγονότα της ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού και όχι την προσωπική (θετική ή αρνητική) αξιολογική θέση του για τα ανωτέρω. Ιδιαίτερα δε, επισημαίνεται ότι δεν θα πρέπει, σε καμία περίπτωση, να επηρεάζει αρνητικά την κρίση μέλους της Επιτροπής το γεγονός ότι ο υποψήφιος ενδέχεται να έχει αντίθετη άποψη για ιστορικό πρόσωπο ή γεγονός.

2.2.2. Φοίτηση σε ελληνικούς εκπαιδευτικούς φορείς

Η φοίτηση σε ελληνικούς εκπαιδευτικούς φορείς υποδηλώνει ότι ο υποψήφιος είναι μέτοχος της ελληνικής παιδείας, ενώ σημαντικό στοιχείο θεωρείται το χρονικό διάστημα φοίτησης. Σημειώνεται ότι, βάσει του άρθρου 1Α, η επιτυχής εξαετής φοίτηση σε Ελληνικό σχολείο συνιστά από μόνη της ικανή συνθήκη για την κτήση της Ελληνικής ιθαγένειας. Κατά συνέπεια, η φοίτηση σε ελληνικούς εκπαιδευτικούς φορείς για διάστημα μεγαλύτερο των έξι (6) ετών θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψη ως βαρύνουσα κατά το σχηματισμό κρίσης της Επιτροπής Πολιτογράφησης.

Ο αιτών δύναται να προσκομίζει πιστοποιητικά φοίτησης σε εκπαιδευτικούς φορείς που εντάσσονται στο ελληνικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα σπουδών. Βαρύνουσα σημασία στην περίπτωση αυτή διαθέτουν τυχόν πιστοποιητικά από δημόσιους εκπαιδευτικούς φορείς, όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια- δευτεροβάθμια- τριτοβάθμια), όπως δημόσιους παιδικούς σταθμούς, νηπιαγωγεία, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, τεχνικές εκπαιδευτικές σχολές δημοσίου χαρακτήρα κ.ο.κ.

2.2.3. Συμμετοχή σε κοινωνικές οργανώσεις ή συλλογικούς φορείς μέλη των οποίων είναι Έλληνες πολίτες

Η συλλογική δράση του υποψηφίου μέσω φορέων των οποίων μέλη είναι Έλληνες πολίτες συμβάλλει στην προσαρμογή του υποψηφίου στην ελληνική κοινωνική πραγματικότητα και ενισχύει την πεποίθηση τόσο του ιδίου όσο και του κοινωνικού του κύκλου ότι αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι ενός συνόλου που αντιμετωπίζει κοινά προβλήματα ή έχει κοινά ενδιαφέροντα και στόχους και ενεργεί ομαδικά προς όφελος του κοινού συμφέροντος.

Σύμφωνα με τον Ν.3838/2010, αξιολογείται η συμμετοχή του αιτούντος σε κοινωνικές οργανώσεις ή συλλογικούς φορείς, όπως ενώσεις προσώπων για την επιδίωξη ορισμένου σκοπού (άρθρο 61 ΑΚ), σωματεία (άρθρο 78 ΑΚ), ενώσεις που δεν αποτελούν σωματεία (άρθρο 107 ΑΚ), ιδρύματα (άρθρο 108 ΑΚ), επιτροπές εράνων (άρθρο 122 ΑΚ), μέλη των οποίων είναι Έλληνες πολίτες, εφόσον τηρούνται οι επιταγές του Συντάγματος και των νόμων. Ως συμμετοχή του αλλοδαπού σε τέτοιου είδους οργανώσεις και συλλογικότητες νοείται και η συμμετοχή ή και ίδρυση Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Μ.Κ.Ο.) ή ενώσεων προσώπων με κοινωνική υφή, όπως λ.χ. Ενώσεις Καταναλωτών. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι ο σκοπός του συλλογικού φορέα μπορεί να είναι μη κερδοσκοπικός, όπως λ.χ. μορφωτικός, ψυχαγωγικός, πολιτιστικός, πολιτικός, εργασιακός-συνδικαλιστικός κ.ο.κ.

Στο πλαίσιο της Επιτροπής Πολιτογράφησης πρέπει να αξιολογείται το είδος της δραστηριοποίησης του ενδιαφερομένου στο πλαίσιο ενός συλλογικού μορφώματος, αν δηλαδή

δραστηριοποιήθηκε κατά το παρελθόν ή εξακολουθεί να συνιστά ενεργό μέλος αυτού, καθώς και αν δραστηριοποιείται ως απλό μέλος ή ως μέρος της διοίκησης αυτού, γεγονότα από τα οποία προκύπτει το βουλευτικό στοιχείο της συμμετοχής σε συλλογικούς φορείς, καθώς και της συναναστροφής με Έλληνες πολίτες ή της απλής περιστασιακής ενασχόλησης. Επιπλέον, σε κάθε περίπτωση πρέπει να διαπιστώνεται τυχόν ελλιπής προσαρμογή στους κανόνες του συλλογικού φορέα και στην ελληνική κοινωνική πραγματικότητα, χωρίς η Επιτροπή να υπεισέρχεται σε έρευνα λεπτομερειών σχετικά με την τυχόν αποχώρηση του μέλους.

Η Επιτροπή ερωτά για τη συμμετοχή ή μη σε κάποιο συλλογικό φορέα, κοινωνική οργάνωση, την ονομασία, το αντικείμενο και τους στόχους αυτού, καθώς και το ρόλο του υποψηφίου σε αυτό.

Υπογραμμίζεται ότι σκοπός της διερεύνησης της συνδρομής του παρόντος κριτηρίου δεν είναι η διάγνωση των κοσμοθεωρητικών, θρησκευτικών, συνδικαλιστικών, πολιτικών ή άλλων απόψεων ή φρονημάτων του υποψηφίου αλλά η διάγνωση της ομαλής κοινωνικής του ένταξης δια της τριβής του σε συλλογικούς φορείς όπου συμμετέχουν και Έλληνες πολίτες. Συνεπώς, θα πρέπει να αποφεύγονται σχετικές με τα παραπάνω ερωτήσεις από τα μέλη της Επιτροπής, εφόσον δε τέτοιες πληροφορίες παρέχονται οικειοθελώς από τον ενδιαφερόμενο, στο πλαίσιο της συζήτησης, αυτές δεν θα πρέπει να τυγχάνουν ούτε καταγραφής αλλ' ούτε και επεξεργασίας. Ζητούμενο κατά τη διερεύνηση του παρόντος κριτηρίου δεν είναι η καταγραφή του φορέα δράσης του ενδιαφερόμενου, αλλά το γεγονός αυτό καθεαυτό της δραστηριοποίησής του σε φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

2.2.4. Συγγενικός και εξ αγχιστείας συγγενικός δεσμός με Έλληνα πολίτη

Ένα περαιτέρω στοιχείο που συνδιαμορφώνει την κρίση της Επιτροπής Πολιτογράφησης για την ενσωμάτωση του αιτούντος στον ελληνικό κοινωνικό ιστό αποτελεί και η ύπαρξη συγγενικού δεσμού με Έλληνες πολίτες, δεδομένου ότι αποτελεί και ισχυρό κίνητρο μόνιμης παραμονής στη Χώρα. Επιπλέον, η άμεση και διαρκής επαφή με γηγενείς Έλληνες πολίτες συμβάλλει ουσιαστικά στην αφομοίωση της ελληνικής κουλτούρας, συνθηκών, νοοτροπίας και τρόπου ζωής.

Μάλιστα, σύμφωνα με το άρθρο 5Α, δεν απαιτείται η ύπαρξη βιολογικής/ εξ αίματος συγγένειας, δηλαδή καταγωγής του ενός προσώπου από το άλλο (σχέση ανιόντος- κατιόντος, λ.χ. γονείς, παππούδες, γιαγιάδες- τέκνα, εγγόνια) ή η καταγωγή δύο προσώπων από τον ίδιο γεννήτορα (αδέρφια, εξαδέρφια, θείοι, ανιψιοί κ.ο.κ.), αλλά αρκεί η ύπαρξη εξ αγχιστείας συγγένειας. Κατά το άρθρο 1462 ΑΚ, «Οι συγγενείς εξ αίματος του ενός από τους συζύγους είναι συγγενείς εξ αγχιστείας του άλλου στην ίδια γραμμή και τον ίδιο βαθμό. Η συγγένεια εξ αγχιστείας εξακολουθεί να υπάρχει και μετά τη λύση ή την ακύρωση του γάμου από τον οποίο δημιουργήθηκε», δηλαδή αγχιστεία είναι η συγγένεια του κάθε συζύγου με τους βιολογικούς συγγενείς του άλλου. Επιπροσθέτως, η υιοθεσία, ως μορφή τεχνητής συγγένειας, που έχει τις ίδιες νομικές συνέπειες με εκείνες της βιολογικής συγγένειας, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, δεδομένης της δημιουργίας οικογενειακού δεσμού που διαθέτει παρόμοια κοινωνική και συναισθηματική διάσταση για το άτομο.

Η Επιτροπή καλείται να διερευνήσει την ύπαρξη τέτοιων δεσμών τόσο μέσω δικαιολογητικών όσο και μέσω σχετικών ερωτήσεων περί της οικογενειακής κατάστασης του ενδιαφερομένου. Παρά τη μη ύπαρξη συγγενικού δεσμού με την στενή έννοια πρέπει να αξιολογείται θετικά η περίπτωση υποψηφίου που έχει τελέσει γάμο με Έλληνα/ Ελληνίδα πολίτη ή έχει συνάψει σύμφωνο κοινής συμβίωσης, από το οποίο μάλιστα έχει αποκτήσει τέκνα. Επισημαίνεται ότι δεν αποτελεί έργο της Επιτροπής η διερεύνηση της σοβαρότητας ή του σκοπού τέλεσης του γάμου (λ.χ. αν πρόκειται για λευκό ή γάμο ευκαιρίας), η διαπίστωση αυτή δεν συνιστά λόγο απόρριψης της αίτησης ή αρνητικής επίδρασης στην κρίση της Επιτροπής.

2.2.5. Δημόσιες ή κοινωφελείς δραστηριότητες

Οι κοινωφελείς και δημόσιες δραστηριότητες αποτελούν ένδειξη της βούλησης του υποψηφίου να προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο και υποδηλώνει το ενδιαφέρον του για συλλογική δράση και εθελοντική συνεισφορά στους τομείς ενδιαφέροντός του. Ενδεικτικά, τέτοιες δραστηριότητες είναι η συμμετοχή σε:

- πολιτιστικές και καλλιτεχνικές δράσεις σε τοπικό επίπεδο,
- προγράμματα υποστήριξης ασθενέστερων κοινωνικών ομάδων, απόρων, ηλικιωμένων, ατόμων με ειδικές ανάγκες (Α.Μ.Ε.Α.) κλπ.,
- οικολογικές- περιβαλλοντικές δράσεις,
- δράσεις προώθησης του αθλητισμού,
- εκδηλώσεις που προωθούν την κοινωνική ισότητα και ενισχύουν την κοινωνική συνοχή,
- εθελοντικές δράσεις και πρωτοβουλίες (με εξειδίκευση του περιεχομένου τους σε κάθε περίπτωση).

Ο υποψήφιος ερωτάται για τυχόν συναναστροφές (από το επαγγελματικό περιβάλλον, γείτονες κτλ.) ή φιλικές σχέσεις με Έλληνες πολίτες, για τα ενδιαφέροντά του στον ελεύθερο χρόνο του καθώς και αν έχει κοινωφελείς και δημόσιες δραστηριότητες.

Η Επιτροπή Πολιτογράφησης οφείλει μέσω ερωτήσεων να παρακινήσει τον υποψήφιο να αναφέρει τέτοιου τύπου δραστηριότητες, χωρίς να αναδεικνύονται μέσω αυτών οι πολιτικές και φιλοσοφικές του πεποιθήσεις. Διευκρινίζεται ότι η συνδρομή κοινωφελών δραστηριοτήτων θα πρέπει να εξετάζεται εξατομικευμένα σε συνάρτηση με τη δυνατότητα του κάθε υποψηφίου να συμμετέχει σε τέτοιες δράσεις και η οποία κρίνεται σε συνάρτηση του ελεύθερου χρόνου και του βιοτικού του επιπέδου του αιτούντος.

3. Δυνατότητα του αιτούντος να μετέχει ενεργά και ουσιαστικά στην πολιτική ζωή του τόπου με σεβασμό στις θεμελιώδεις αρχές που την διέπουν

Μέσω της συμμετοχής στην πολιτική ζωή του τόπου αναδεικνύεται η βούληση του υποψηφίου να συμμετέχει στα κοινά, καθώς και το ενδιαφέρον του για τα πολιτικά δρώμενα. Διευκρινίζεται ότι δεν απαιτείται, σε καμία περίπτωση, από τον ενδιαφερόμενο να αποκαλύψει τις πολιτικές του πεποιθήσεις, την κομματική του ταυτότητα καθώς και την ιδεολογία του, αλλά να παρέχει μόνο τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες και που ο ίδιος

επιθυμεί. Επομένως, εκφεύγει της αρμοδιότητας της Επιτροπής Πολιτογράφησης η υποβολή ερωτήματος σχετικά με τα πολιτικά φρονήματα, τις φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τα δεδομένα θρησκευτικής πίστης καθώς και τη συνδικαλιστική δράση του υποψηφίου και η υποβολή σχετικών ερωτημάτων από τα μέλη της Επιτροπής θα πρέπει να αποφεύγεται.

3.1. Επαρκής εξοικείωση με τους θεσμούς του πολιτεύματος της Ελληνικής Δημοκρατίας

Η επαρκής εξοικείωση με τους θεσμούς και τις θεμελιώδεις αρχές του πολιτεύματος αποτελεί κρίσιμη παράμετρο, δεδομένου ότι αποτελεί τη βάση δημιουργίας Ελληνικής πολιτικής ταυτότητας. Εξάλλου, ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίδεται στην εξοικείωση του αιτούντος με τους θεσμούς καθημερινής συναλλαγής. Ενδεικτικά, ο υποψήφιος θα πρέπει ανταποκρίνεται στην υποβολή ερωτήσεων που αφορούν, ενδεικτικά, στα ακόλουθα πεδία:

Η επαρκής εξοικείωση με τους θεσμούς και τις θεμελιώδεις αρχές του πολιτεύματος (μορφή πολιτεύματος, βασικά κοινωνικά και ατομικά δικαιώματα) αποτελεί κρίσιμη παράμετρο για τη δημιουργία Ελληνικής πολιτικής ταυτότητας. Η Επιτροπή διαπιστώνει τον βαθμό εξοικείωσης του υποψηφίου αναφορικά με τον τρόπο ανάδειξης και τον ρόλο των οργάνων άσκησης της κρατικής εξουσίας, όπως η Βουλή, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η Κυβέρνηση. Ο υποψήφιος θα πρέπει να διαθέτει βασικές γνώσεις για την διοικητική διάρθρωση του Ελληνικού Κράτους (Κεντρική Διοίκηση, Περιφέρειες, Τοπική αυτοδιοίκηση Α' και Β' βαθμού), τη διαδικασία και τους τύπους των εκλογών, τη συμμετοχή της Ελλάδας σε διεθνείς οργανισμούς (Ε.Ε., Ο.Η.Ε. κτλ). Συναξιολογούνται γνώσεις σχετικά με θέματα που απασχόλησαν την πολιτική επικαιρότητα (λ.χ. η ψήφιση κάποιου νομοσχεδίου γενικού ενδιαφέροντος που απασχόλησε την κοινή γνώμη), καθώς και με θεσμούς για την εξυπηρέτηση του πολίτη σε καθημερινό επίπεδο (λ.χ. ΚΕΠ, Δημόσιες Υπηρεσίες), όπου ενδιαφέρει η εξοικείωση με τις διαδικασίες επίλυσης ενός χρηστικού προβλήματος (λ.χ. διαδικασίες που ακολουθεί ο πολίτης σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων του ως καταναλωτής).

3.2. Βασική γνώση της Ελληνικής πολιτικής ζωής

Ο υποψήφιος καλείται να αποδείξει ότι παρακολουθεί την πολιτική επικαιρότητα και είναι σε θέση να κρίνει και να αποφασίσει για τα κοινά. Θα πρέπει να αναφερθεί στις πρόσφατες πολιτικές εξελίξεις, στα πολιτικά κόμματα, στους πολιτικούς αρχηγούς, καθώς και στα μέλη της τρέχουσας Κυβέρνησης. Εκλαμβάνεται ως θετικό, επίσης, το να γνωρίζει ο υποψήφιος τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, τα τοπικά ζητήματα και γενικότερα πολιτικούς που δραστηριοποιούνται στον τόπο διαμονής του.

Υπογραμμίζεται ότι, κατά τη συνέντευξη, εξετάζεται μόνο η γνώση των ανωτέρω ζητημάτων, ανεξαρτήτως της προσωπικής άποψης του υποψηφίου, η οποία δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να επηρεάζει την κρίση της Επιτροπής Πολιτογράφησης, η οποία πρέπει να διέπεται από τις αρχές της αμεροληψίας και της κομματικής/ πολιτικής ουδετερότητας και να τεκμηριώνεται επαρκώς. Η Επιτροπή Πολιτογράφησης α) δεν επιτρέπεται να απευθύνει ερωτήσεις σχετικά με τις πολιτικές- φιλοσοφικές πεποιθήσεις ή προτιμήσεις του ατόμου, β) πρέπει να μεριμνά για την αποφυγή τύπου ερωτήσεων που οδηγούν με ευθύ

τρόπο στην αποκάλυψη πολιτικών φρονημάτων, γ) να μην συνεκτιμά την οικειοθελή έκφραση και αποκάλυψη των πολιτικών φρονημάτων και δ) σε περίπτωση αποκάλυψης αυτών, πρέπει να φροντίζει για τη μη καταχώρηση των ληφθεισών απαντήσεων στο πρακτικό της συνεδρίασης.

3.3. Βασική γνώση της Ελληνικής πολιτικής ιστορίας (ιδιαίτερα της σύγχρονης)

Η γνώση της πολιτικής ιστορίας και, ιδιαίτερα της σύγχρονης, επιβεβαιώνει την ισχυρή πρόθεση του αλλοδαπού να συμμετέχει ενεργά και διαρκώς στην πολιτική ζωή μέσω των δικαιωμάτων που αποκτά με την κτήση της Ελληνικής ιθαγένειας, ενώ, παράλληλα, δύναται να διαμορφώσει την πολιτική προσωπικότητα του αιτούντος, ώστε να συμμετέχει ενεργά στα πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα της Χώρας. Τονίζεται δε ότι πρέπει να δίδεται έμφαση στην υποβολή ερωτήσεων στο πλαίσιο της εξέτασης μόνο γνώσεων του υποψηφίου επί θεμάτων πολιτικής ιστορίας της Χώρας και, ιδιαίτερα, της πιο πρόσφατης ή σύγχρονης. Επί παραδείγματι, η Επιτροπή δύναται, μεταξύ άλλων, να ερωτά σχετικά με το ιστορικό ένταξης της Ελλάδας στην Ε.Ε., την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων, ονόματα πρωθυπουργών και σημαντικών πολιτικών προσωπικοτήτων κ.ο.κ. αλλά και σχετικά με την εισβολή στην Κύπρο, την επταετή δικτατορία, τη Μικρασιατική καταστροφή, την κατοχή '41-44 ή τον εμφύλιο πόλεμο '46-49.

3.4. Συμμετοχή σε συλλογικούς φορείς, πολιτικές ενώσεις, σωματεία που συμμετέχουν και Έλληνες πολίτες

Ειδική βαρύτητα στη διαμόρφωση της εκτίμησης της Επιτροπής Πολιτογράφησης έχει η συμμετοχή σε πολιτικές ενώσεις, δηλαδή πολιτικούς σχηματισμούς και κομματικές οργανώσεις - κεντρικού, περιφερειακού και τοπικού επιπέδου - χωρίς η Επιτροπή να υπεισέρχεται σε αναζήτηση πληροφοριών σχετικά με την πολιτική - κομματική ταυτότητα του υποψηφίου, στοιχείο που χαρακτηρίζεται ως ευαίσθητο προσωπικό δεδομένο και δεν δύναται να εξετάζεται σε καμία περίπτωση, ακόμα και αν συγκατατίθεται ο υποψήφιος στην αποκάλυψη της πολιτικής - κομματικής του ιδιότητας. Ο υποψήφιος ερωτάται μόνον εάν συμμετέχει τη δεδομένη χρονική περίοδο σε πολιτικές ενώσεις και φορείς ή αν συμμετείχε σε τέτοιου είδους δραστηριότητες κατά το παρελθόν.

Αξιολογείται θετικά η δραστηριότητα του αλλοδαπού μέσω συναθροίσεων και ενώσεων, όταν επιδιώκεται πολιτικός σκοπός, χωρίς να επιτρέπεται η ανάδειξη πολιτικών προτιμήσεων. Λ.χ. συνιστά άσκηση πολιτικής δραστηριότητας η δημοσίευση άρθρου για την πολιτική κατάσταση ή η υποβολή αναφοράς πολιτικού περιεχομένου, χωρίς να αξιολογείται από την Επιτροπή το περιεχόμενο αυτών των κειμένων. Επισημαίνεται ότι ως προς τη διαλογική συζήτηση ισχύουν οι περιορισμοί που αφορούν και στην ενότητα 3.2, εδάφιο τελευταίο.

Υπογραμμίζεται και πάλι ότι σκοπός της διερεύνησης της συνδρομής του παρόντος κριτηρίου δεν είναι η διάγνωση των κοσμοθεωρητικών, θρησκευτικών, πολιτικών ή άλλων απόψεων ή φρονημάτων του υποψηφίου αλλά η διάγνωση της δυνατότητάς του να συμμετέχει αύριο σαν πολίτης στις δημοκρατικές πολιτικές λειτουργίες της Χώρας. Συνεπώς, θα πρέπει να αποφεύγονται σχετικές με τα παραπάνω ερωτήσεις από τα μέλη της

Επιτροπής, εφόσον δε τέτοιες πληροφορίες παρέχονται οικειοθελώς από τον ενδιαφερόμενο, στο πλαίσιο της συζήτησης, αυτές δεν θα πρέπει να τυγχάνουν ούτε καταγραφής αλλ' ούτε και επεξεργασίας. Ζητούμενο κατά τη διερεύνηση του παρόντος κριτηρίου δεν είναι η καταγραφή του φορέα δράσης του ενδιαφερόμενου, αλλά το γεγονός αυτό καθεαυτό της δραστηριοποίησής του σε φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

3.5. Συμμετοχή στις εκλογές της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης

Η συμμετοχή στις εκλογές για την ανάδειξη εκπροσώπων της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης συνιστά αυτή καθεαυτή ισχυρή ένδειξη ενεργού και ουσιαστικής συμμετοχής στην πολιτική ζωή της Χώρας. Αποτελεί την έμπρακτη απόδειξη ότι ο υποψήφιος αισθάνεται πολίτης της Χώρας και αντιλαμβάνεται ότι είναι φορέας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων στο πλαίσιο λειτουργίας του πολιτεύματος.

Η συμμετοχή στις δημοτικές εκλογές πιστοποιείται με σχετική βεβαίωση που χορηγεί η εφορευτική επιτροπή κατά τη διενέργεια των εκλογών για την ανάδειξη των αιρετών εκπροσώπων της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν.1599/1986 περί αναγραφής του ειδικού εκλογικού αριθμού, ώστε να γίνεται από την Περιφέρεια επιβεβαίωση αυτού μέσω του ιστοτόπου του ΥΠΕΣΑ&ΗΛΔΙΑΚ.

IV. Προδιαγραφές δικαιολογητικών

Ο υποψήφιος ενώπιον της Επιτροπής Πολιτογράφησης δύναται να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ενδεικτικά αναφέρονται στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 2: Δικαιολογητικά ανά κατηγορία ουσιαστικών προϋποθέσεων) και αφορούν τουλάχιστον την τελευταία πενταετία διαμονής του αλλοδαπού στη Χώρα. Ωστόσο, τα δικαιολογητικά αυτά δεν απαριθμούνται περιοριστικά και δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα ως προς την κρίση της Επιτροπής.

Σε κάθε περίπτωση, πριν την εισαγωγή του αιτούντος για συνέντευξη ενώπιον της Επιτροπής Πολιτογράφησης επιβάλλεται η εκ μέρους του υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν.1599/1986, κατάλληλα διαμορφωμένης, όπως στο υπόδειγμα, στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία που πιστοποιούν τη συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων στο πρόσωπό του, ώστε: α) να προΐδεάζεται η Επιτροπή για τις ερωτήσεις που θα υποβάλει και β) να ζητούνται από τον υποψήφιο και τα ανάλογα δικαιολογητικά επί τόπου. Ενδέχεται, όμως, η Επιτροπή Πολιτογράφησης, υποβάλλοντας ερωτήσεις προς τον ενδιαφερόμενο, να απαιτήσει στο πλαίσιο της διακριτικής της ευχέρειας την προσκομιδή επιπλέον δικαιολογητικών, τηρώντας πάντοτε την αρχή της αναλογικότητας, καθώς και την αρχή της αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Εξάλλου, κατά τη διενέργεια της συνέντευξης, παρίσταται ο εισηγητής της υπόθεσης, ο οποίος παρέχει διευκρινιστικές πληροφορίες για την υπόθεση, ενώ, παράλληλα βαρύνεται με τον έλεγχο των δικαιολογητικών που προσκομίζει ο ενδιαφερόμενος ενώπιον της Επιτροπής, σύμφωνα με τον Πίνακα 3 (βλ. παράρτημα παρούσας εγκυκλίου).

- Βασικές κατευθύνσεις ως προς τα δικαιολογητικά:

- ο Συνάφεια των δικαιολογητικών με τον σκοπό της επεξεργασίας.
- ο Τα δικαιολογητικά που ζητούνται είναι κατάλληλα και απόλυτα αναγκαία για τη διαπίστωση συνδρομής των ουσιαστικών προϋποθέσεων, ώστε, σε ορισμένες περιπτώσεις, αρκεί η επίδειξη ορισμένων δικαιολογητικών και δεν απαιτείται και η κατάθεσή τους, γεγονός που καταγράφεται στο πρακτικό της Επιτροπής. Επίσης, προκρίνεται η χρήση ηπιότερων μέσων για την αξιολόγηση του υποψηφίου, όπως η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν.1599/1986, όπως λ.χ. για την αναγραφή του Α.Μ.Κ.Α.
- ο Ειδικότερα όσον αφορά έγγραφα ή άλλα στοιχεία από τα οποία μπορεί να προκύπτει ευθέως ο ενστερνισμός συγκεκριμένων θρησκευτικών, φιλοσοφικών, πολιτικών κ.α. πεποιθήσεων (λ.χ. κάρτα μέλους συγκεκριμένης πολιτικής ένωσης ή θρησκευτικού σωματείου) θα πρέπει να αποφεύγεται η διατήρησή τους στον οικείο φάκελο ή/ και καταγραφή και η επεξεργασία του περιεχομένου τους.

Formatted: Greek

Πίνακας 1: Δικαιολογητικά ανά κατηγορία ουσιαστικών προϋποθέσεων

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	Επιμέρους κριτήρια	Ενδεικτικά δικαιολογητικά και τεκμήρια
1. Επάρκεια γνώσης της Ελληνικής γλώσσας	1. Επαρκής γνώση της Ελληνικής γλώσσας	Πιστοποιητικά γλωσσομάθειας, πτυχία φοίτησης σε ελληνικούς εκπαιδευτικούς φορείς κτλ.
2. Ομαλή ένταξη του αιτούντος στην κοινωνική και οικονομική ζωή	2.1.1. Επαγγελματική και εν γένει οικονομική δραστηριότητα	Επαγγελματικά βιογραφικά, επαγγελματικές άδειες/ άδειες ασκήσεως επαγγέλματος (από δημόσιες αρχές), βεβαιώσεις του οικείου επαγγελματικού επιμελητηρίου, δηλώσεις έναρξης επιτηδεύματος, άδειες καταστημάτων, βεβαίωση εργοδότη, βεβαίωση Α.Φ.Μ. επιχείρησης, βεβαίωση αποδοχών, βεβαίωση Ο.Α.Ε.Δ., καταστατικό εταιρείας, δηλώσεις προς Δ.Ο.Υ. και εκκαθαριστικά σημειώματα, συστατικές επιστολές εργοδοτών ή προϊσταμένων κλπ.
	2.1.2. & 2.1.3. Σταθερή εκπλήρωση φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων	Αντίγραφο φορολογικής δήλωσης, εκκαθαριστικό εφορίας, εκκαθαριστικών εκπλήρωσης ασφαλιστικών υποχρεώσεων από τον ή τους οικείους ασφαλιστικούς φορείς, βεβαιώσεις φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, βεβαίωση χορήγησης Α.Φ.Μ., βεβαίωση εγγραφής σε Κλάδο Κύριας Ασφάλισης (λ.χ. Μητρώου Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών κ.ο.κ.), πιστοποίησης κατοχής Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.) κλπ.
	2.1.4. Κατά κυριότητα ιδιόκτητο ακίνητο	Έντυπο Ε9, συμβολαιογραφικά έγγραφα, κτηματολογικές βεβαιώσεις κ.ο.κ.
	2.1.5. Περιουσιακή κατάσταση	Εκκαθαριστικό εφορίας, φορολογική δήλωση (έντυπο Ε9), βεβαιώσεις τραπεζικών καταθέσεων, βεβαίωση εργοδότη περί αποδοχών, πράξη σύστασης προσωπικών εταιρειών ή καταστατικού ανώνυμης εταιρείας κ.α.
	2.2.1. Εξοικείωση με την ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό	Ο,τιδήποτε κρίνει ο ενδιαφερόμενος
	2.2.2. Φοίτηση σε ελληνικούς εκπαιδευτικούς φορείς	Απολυτήρια, πτυχία, βεβαιώσεις σπουδών, πιστοποιητικά φοίτησης κλπ
	2.2.3. Συμμετοχή σε κοινωνικές οργανώσεις, συλλογικούς φορείς	Κάρτες μέλους ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο ή στοιχείο από το οποίο προκύπτει η συμμετοχή σε φορείς και συλλογικότητες της ελληνικής κοινωνίας των πολιτών, συστατική πράξη ή οργανισμός νομικού προσώπου, όπως καταστατικό σωματείου, βεβαίωση μέλους συλλόγου, υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν.1599/1986 στην οποία αναγράφονται τα ταυτοποιητικά στοιχεία του συλλογικού φορέα, κλπ.
	2.2.4. Συγγενικός και εξ αγχιστείας συγγένεια με Έλληνα πολίτη	Δημοτολογικές και ληξιαρχικές βεβαιώσεις κλπ. Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν.1599/1986, στην οποία περιγράφονται οι συγγενικοί δεσμοί του υποψηφίου με Έλληνας πολίτες, ώστε η αναζήτηση των σχετικών δημοτολογικών δικαιολογητικών να γίνεται αυτεπάγγελα.
	2.2.5. Δημόσιες ή κοινωφελείς δραστηριότητες	Βραβεία, δημόσιες ανακοινώσεις και ό,τιδήποτε κρίνει πρόσφορο ο ενδιαφερόμενος.
	Δυνατότητα ενεργού και ουσιαστικής συμμετοχής στην πολιτική ζωή του τόπου με σεβασμό στις θεμελιώδεις αρχές που την διέπουν	3.1. Συμμετοχή σε ενώσεις, σωματεία και συλλογικότητες
3.2. Συμμετοχή σε δημοτικές εκλογές		Κάθε βεβαίωση εγγραφής σε ειδικούς εκλογικούς καταλόγους μακροχρονίως διαμενόντων αλλοδαπών, βεβαίωση συμμετοχής στις εκλογές από την οικεία εφορευτική επιτροπή.

Σημειώνεται ότι στοιχεία από τα οποία προκύπτουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (λ.χ. κάρτες μέλους θρησκευτικής οργάνωσης ή πολιτικής ένωσης) δεν ζητούνται από την Επιτροπή αλλά εφόσον επιδειχθούν οικειοθελώς δεν διατηρούνται στον φάκελο ούτε τυγχάνουν καταγραφής ή επεξεργασίας, σύμφωνα και με τα παραπάνω.

V. Υπόδειγμα δομής συνέντευξης

A. Προσωπικά στοιχεία

Στο πρώτο τμήμα της συνέντευξης θα πρέπει να διερευνηθεί η οικογενειακή κατάσταση και οι τυχόν συγγενικοί εν ευρεία έννοια δεσμοί του υποψηφίου με Έλληνα πολίτη, τα αίτια και ο χρόνος άφιξής του στην Ελλάδα, καθώς και ο τόπος διαμονής του διαχρονικά, από την στιγμή άφιξής του.

B. Οικονομική και κοινωνική ένταξη

Στο δεύτερο τμήμα της συνέντευξης, ο υποψήφιος καλείται να δώσει πληροφορίες σχετικά με την επαγγελματική του δραστηριότητα και την περιουσιακή του κατάσταση, καθώς και αν είναι ιδιοκτήτης ακινήτου. Εξακριβώνεται η τήρηση φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων (με την εξέταση δικαιολογητικών). Ο υποψήφιος καλείται να μιλήσει για τα ενδιαφέροντα του, τις κοινωφελείς δραστηριότητες του και τη συμμετοχή του σε κοινωνικές οργανώσεις. Επιπλέον, καλείται να αναφέρει τυχόν φοίτησή του σε ελληνικούς εκπαιδευτικούς φορείς, καθώς και το διάστημα για το οποίο φοίτησε. Τέλος, ακολουθούν ερωτήσεις για την διακρίβωση της εξοικείωσης με την Ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό.

Γ. Συμμετοχή στην πολιτική ζωή

Το τρίτο τμήμα της συνέντευξης περιλαμβάνει τις ερωτήσεις που αφορούν την ενεργό και ουσιαστική συμμετοχή στην πολιτική ζωή της χώρας. Ο υποψήφιος καλείται να μιλήσει για το πολίτευμα, τους θεσμούς και τα όργανα του κράτους. Επιπλέον, εξετάζονται οι γνώσεις του γύρω από θέματα κοινωνικής και πολιτικής επικαιρότητας, καθώς και σχετικά με πρόσωπα που κατέχουν αξιώματα, μέλη της κυβέρνησης και της πολιτικής ζωής γενικότερα κτλ.

VI. Τελικές παρατηρήσεις

Το ΥπερΑ&ΗΛΔιακ και οι αρμόδιοι φορείς για την υποβολή και εξέταση της αίτησης πολιτογράφησης ενημερώνουν τους ενδιαφερομένους σχετικά με τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες απόκτησης της Ελληνικής ιθαγένειας, καθώς και τις ουσιαστικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την ευδοκίμηση του αιτήματός τους. Η ενημέρωση αυτή πραγματοποιείται, ιδίως, μέσω ενημερωτικών φυλλαδίων, ανάρτησης πληροφοριακού υλικού στους ιστοτόπους των ανωτέρω φορέων ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Επισημαίνεται ότι το υλικό αυτό πρέπει να επικαιροποιείται κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 13 του άρθρου 14 (Σύνθεση-Συνεδριάσεις-Λειτουργία) του Ν.2690/1999 (ΦΕΚ Α' 45/9.3.1999) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις», η οποία προστέθηκε με το άρθρο 6 § 7 του Ν.3242/2004 (ΦΕΚ Α' 102/24.5.2004), ορίζεται ότι «Τα συλλογικά όργανα είναι δυνατό να συνεδριάζουν και με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων (τηλεδιάσκεψη)...». Για την υλοποίηση της δυνατότητας τηλεδιάσκεψης έχει εκδοθεί η ΚΥΑ υπ' αριθμ. ΔΙΑΔΠ/Α/7841/19-04-2005 (ΦΕΚ Β' 539/21.4.2005) «Συνεδρίαση συλλογικών οργάνων με τηλεδιάσκεψη».

Το ΥπεσΑ&ΗΔ προωθεί την εφαρμογή της μεθόδου της τηλεδιάσκεψης ως εναλλακτικού τρόπου συνεδρίασης, προκειμένου να διευκολυνθεί η εύρυθμη λειτουργία της Επιτροπής Πολιτογράφησης. Τονίζεται ότι δύναται να υιοθετηθεί η μέθοδος της πολυδιάσκεψης, δηλαδή της τηλεδιάσκεψης με φυσική παρουσία των μελών της Επιτροπής Πολιτογράφησης στον τόπο εργασίας τους. Ειδικότερα, η συνέντευξη του υποψηφίου αλλοδαπού θα διεξάγεται στην αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας, ενώ τα μέλη της Επιτροπής, για τα οποία απαιτείται φυσική μετακίνηση, θα παρακολουθούν και συμμετέχουν στις εργασίες της συνεδρίασης από αίθουσες συνεδριάσεων στον αντίστοιχο νομό (υπάλληλοι των επιμέρους των Τμημάτων Αστικής Κατάστασης και Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, καθώς και οι υπάλληλοι της Διεύθυνσης Ιθαγένειας του ΥπεσΑ&ΗΔ).

Αναφορικά με τη συγκρότηση, σύνθεση και λειτουργία της Επιτροπής Πολιτογράφησης θα ακολουθήσουν νεότερες οδηγίες.

Formatted: Greek

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

- 1. Τις Περιφέρειες της Χώρας**
- Δ/νσεις Αστικής Κατάστασης και Αλλοδαπών και Μετανάστευσης
Στις έδρες τους και στις έδρες των Νομών
(με την παράκληση να μεριμνήσουν για την κοινοποίηση της παρούσας εγκυκλίου στα μέλη της Επιτροπής Πολιτογράφησης της Περιφέρειάς τους)
- 2. Υπ. Εξωτερικών**
Ε3 Δ/νση Διοικητικών & Δικαστικών Υποθέσεων
- 3. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη**
-Γραφείο Γενικού Γραμματέα
-Διεύθυνση Αλλοδαπών
- 4. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Εκπαίδευσης & Θρησκευμάτων**
Ενιαίος Διοικητικός Τομέας Θεμάτων Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Εκπαίδευσης
Ελληνοπαίδων Εξωτερικού, Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης & Αποκέντρωσης
Γραφείο Ειδικού Γραμματέα
- 5. Τις Προξενικές Αρχές**
C/O Υπ. Εξωτερικών
- 6. Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου**
- 7. ΔΑΕΜ**
- 8. Συνήγορος του Πολίτη**

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ.κ. Υφυπουργών
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέα κ. Α. Τάκη
4. Γραφείο Γεν. Γραμματέα κ. Δ. Στεφάνου
5. Γεν. Δ/ντρια Διοικ. Υποστήριξης
6. Γεν. Δ/ντρια Μεταναστευτικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ένταξης
7. Δ/νση Ιθαγένειας
8. Δ/νση Μεταναστευτικής Πολιτικής
9. Διεύθυνση Μηχ/σης και Η.Ε.Σ.
10. Γραφείο Τύπου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
2. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Μέθοδος και Κλίμακα Αξιολόγησης

Η διαδικασία αξιολόγησης που ακολουθεί, αποτελεί βοηθητικό εργαλείο για τα μέλη της Επιτροπής. Στόχος της είναι να προσεγγίσει σε πρακτικό επίπεδο, όσα αναλύονται στο κείμενο της εγκυκλίου σχετικά με τις ουσιαστικές προϋποθέσεις του άρθρου 5Α. Επομένως, είναι εκτός πνεύματος της εγκυκλίου η αυστηρή τυποποίηση και προσηλώνση σε κανόνες μέτρησης οι οποίοι ενδέχεται να οδηγήσουν σε διαστρέβλωση την κρίση της Επιτροπής. Η προτεινόμενη μέθοδος αξιολόγησης χρησιμοποιείται επικουρικά, στα πλαίσια της προσπάθειας για αντικειμενική και αμερόληπτη αξιολόγηση, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό.

Η Επιτροπή αξιολογεί τον υποψήφιο βάσει των όσων περιγράφονται στην παρούσα εγκύκλιο η οποία καθορίζει το ζητούμενο επίπεδο επάρκειας και τον τρόπο που διαπιστώνεται. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, υπάρχουν τρεις κύριες προϋποθέσεις, η επαρκής γνώση της γλώσσας, η ομαλή ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή και η δυνατότητα ενεργού και ουσιαστικής συμμετοχής στην πολιτική ζωή της χώρας. Η κλίμακα αξιολόγησης παρατίθεται στον ακόλουθο πίνακα:

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Α/Α	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΚΛΙΜΑΚΑΣ
1	ΕΠΑΡΚΗΣ ΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	Α, Β, Γ, Δ	Α: ΑΡΙΣΤΑ Β: ΕΠΑΡΚΗΣ ΓΝΩΣΗ Γ: ΜΗ ΕΠΑΡΚΗΣ Δ: ΛΙΓΟ/ ΚΑΘΟΛΟΥ
2	ΟΜΑΛΗ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ	Α, Β, Γ, Δ	Α: ΜΕΓΑΛΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ Β: ΟΜΑΛΗ ΕΝΤΑΞΗ Γ: ΜΙΚΡΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ Δ: ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΕΝΤΑΧΘΕΙ
3	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΝΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ	Α, Β, Γ, Δ	Α: ΜΕΓΑΛΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ Β: ΕΠΑΡΚΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ Γ: ΜΙΚΡΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ Δ: ΚΑΜΙΑ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Όπως προκύπτει από την εγκύκλιο υπάρχουν δύο βασικές παράμετροι που θέτουν τα πλαίσια της ορθής αξιολόγησης :

- Απαιτείται ο υποψήφιος να διαθέτει ένα ελάχιστο επίπεδο επάρκειας σε κάθε ένα από τους τρεις κύριους τομείς ουσιαστικών προϋποθέσεων, όπως αυτοί καταγράφονται στον ανωτέρω πίνακα. Δηλαδή, δεν δύναται να κριθεί θετικά υποψήφιος που κρίνεται ανεπαρκής (Δ) έστω και σε μια μόνο από τις ανωτέρω 3 κύριες προϋποθέσεις.
- Η επαρκής γνώση της γλώσσας θεωρείται ότι έχει βαρύνουσα σημασία, καθώς αποτελεί βάση για τις υπόλοιπες δύο προϋποθέσεις.

Βάσει των ανωτέρω επιλέγεται κλίμακα αξιολόγησης 4 βαθμών (Α, Β, Γ, Δ) και σημειώνονται τα ακόλουθα σημεία:

1. Ορίζεται ως επιθυμητό επίπεδο επάρκειας το (Β) και για τις τρεις προϋποθέσεις.
2. Για την διαπίστωση άριστης γνώσης της γλώσσας (Α), απαιτείται υποχρεωτικά η εξέταση της ικανότητας κατανόησης και παραγωγής και του γραπτού λόγου, σε αντίθεση με την επαρκή γνώση (Β) όπου αξιολογείται θετικά, αλλά δεν είναι καθοριστικής σημασίας.
3. Σε αντίθεση με την γλώσσα, όπου το επίπεδο (Α) πιστοποιεί άριστη γνώση, στις υπόλοιπες 2 προϋποθέσεις σημαίνει μεγάλο και όχι πλήρη βαθμό ένταξης και δυνατότητα συμμετοχής αντίστοιχα. Η διαβάθμιση αυτή τονίζει την βαρύνουσα σημασία της γλώσσας, υπό την έννοια ότι η πλήρης ένταξη και δυνατότητα συμμετοχής προϋποθέτει τουλάχιστον επαρκή γνώση της γλώσσας. Συνεπώς, για να κριθεί πλήρης π.χ. η ένταξη ενός υποψηφίου, απαιτείται εκτός από αξιολόγηση (Α) στην συγκεκριμένη προϋπόθεση, να διαθέτει τουλάχιστον επαρκή (Β) γνώση της γλώσσας.
4. Ορίζεται ως ανεπαρκής και κρίνεται αρνητικά οποιοσδήποτε υποψήφιος βαθμολογηθεί σε οποιαδήποτε από τις 3 προϋποθέσεις με (Δ) ακόμα κι αν κριθεί άριστος (Α) στις υπόλοιπες δύο προϋποθέσεις.
5. Ορίζεται ότι η άριστη γνώση της γλώσσας (Α), λόγω της ιδιαίτερης βαρύτητας, δύναται να ενισχύσει τη θέση του υποψηφίου και να κριθεί θετικά, όταν σε όχι περισσότερες από μία από τις υπόλοιπες προϋποθέσεις κρίνεται ότι βρίσκεται μεταξύ του επιθυμητού επιπέδου επάρκειας (Β) και του επιπέδου στο οποίο κρίνεται ανεπαρκής (Δ), δηλαδή στο επίπεδο (Γ).
6. Αντίθετα, θεωρείται ανεπαρκής και κρίνεται αρνητικά, υποψήφιος ο οποίος δεν διαθέτει το επιθυμητό επίπεδο γνώσης της γλώσσας (Β), βρίσκεται δηλαδή στο επίπεδο (Γ), έστω κι' αν κρίνεται άριστος (Α) ως προς τις υπόλοιπες δύο προϋποθέσεις.

Βάσει των ανωτέρω προκύπτει ο ακόλουθος ενδεικτικός πίνακας περιπτώσεων αξιολόγησης και η αντίστοιχη εισήγηση της Επιτροπής.

Formatted: Greek

Formatted: Greek

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ	Επαρκής γνώση της γλώσσας	Ομαλή ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή	Δυνατότητα ενεργού και ουσιαστικής συμμετοχής στην πολιτική ζωή	ΕΙΣΗΓΗΣΗ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ
Υ1*	A	A	A	ΘΕΤΙΚΗ	Ο υποψήφιος, διαθέτει άριστη γνώση της γλώσσας, και διαπιστώνεται πλήρης βαθμός ένταξης και πλήρη δυνατότητα συμμετοχής.
Υ2	B	A	B	ΘΕΤΙΚΗ	Επαρκής γνώση της γλώσσας, πλήρης βαθμός ένταξης, μεγάλος βαθμός δυνατότητας συμμετοχής. Ο υποψήφιος, βρίσκεται σε επίπεδο ανώτερο από το ελάχιστο επιθυμητό. Αντίστοιχα κρίνονται θετικά οι συνδυασμοί AAB, ABA, BAA, ABB, BAB, BBA κτλ. (βλ. σημείο 3)
Υ3	B	B	B	ΘΕΤΙΚΗ	Επαρκής γνώση της γλώσσας, ομαλή ένταξη, επαρκής δυνατότητα συμμετοχής. Ελάχιστο επιθυμητό επίπεδο (βλ. σημείο 1).
Υ4	A	B	Γ	ΘΕΤΙΚΗ	Η άριστη γνώση της γλώσσας, καλύπτει την διαπίστωση μικρού βαθμού δυνατότητας συμμετοχής, ενώ διαπιστώνεται ομαλή ένταξη. Ο υποψήφιος διαθέτει το ελάχιστο επιθυμητό επίπεδο. Αντίστοιχα θετικά οι συνδυασμοί AAG, AGA, AGB (βλ. σημείο 5)
Υ5	A	Γ	Γ	ΑΡΝΗΤΙΚΗ	Η άριστη γνώση της γλώσσας δεν επαρκεί, καθώς διαπιστώνεται τόσο μικρός βαθμός ένταξης, όσο και μικρός βαθμός δυνατότητας συμμετοχής. Ο υποψήφιος δεν διαθέτει το ελάχιστο επιθυμητό επίπεδο επάρκειας (βλ. σημείο 5)
Υ6	Γ	A	A	ΑΡΝΗΤΙΚΗ	Η γλώσσα έχει βαρύνουσα σημασία. Παρά το γεγονός ότι διαπιστώνεται μεγάλος βαθμός ένταξης (όχι όμως πλήρης) και μεγάλος βαθμός δυνατότητας συμμετοχής (όχι πλήρης), ο υποψήφιος κρίνεται ανεπαρκής ως προς την γλώσσα και επομένως δεν διαθέτει το ελάχιστο επίπεδο επάρκειας. Αντίστοιχα αρνητικά οι συνδυασμοί ΓΒΑ, ΓΑΒ, ΓΒΒ. (βλ. σημείο 6)
Υ7	A	A	Δ	ΑΡΝΗΤΙΚΗ	Ο υποψήφιος διαθέτει άριστη γνώση της γλώσσας και από τα στοιχεία προκύπτει πλήρης ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή. Ωστόσο διαπιστώνεται ότι δεν υπάρχει καμία δυνατότητα συμμετοχής στην πολιτική ζωή. Δεν υπάρχει το ελάχιστο επιθυμητό επίπεδο επάρκειας. Αντίστοιχα αρνητικά όλοι οι συνδυασμοί όπου υπάρχει έστω και ένα Δ (ΑΔΑ, ΒΔΑ, ΔΑΑ, ΒΑΔ, ΒΒΔ, ΒΔΓ κτλ) (βλ. σημείο 2)
Υ8	B	Γ	B	ΑΡΝΗΤΙΚΗ	Διαπιστώνεται μικρός βαθμός ένταξης, ο οποίος δεν καλύπτεται καθώς η γνώση της γλώσσας κρίνεται απλά επαρκής και όχι άριστη. Δεν διαθέτει το ελάχιστο επιθυμητό επίπεδο. Αντίστοιχα αρνητικά οι συνδυασμοί ΒΒΓ, ΓΒΒ, ΓΓΒ, ΒΓΓ, ΒΓΒ κτλ (βλ. σημείο 1)

*Υ1,2,3 :υποψήφιος 1,2, 3 κ.ο.κ.

Formatted: Greek

2. Παραδείγματα

Ακολουθούν ενδεικτικά παραδείγματα περιπτώσεων ώστε να γίνει κατανοητή η ορθή μέθοδος αξιολόγησης, σύμφωνα με τα όσα περιγράφονται στην παρούσα εγκύκλιο

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 1

Αλλοδαπός ο οποίος ζει 12 χρόνια στην Ελλάδα, έχει εργαστεί τα περισσότερα από αυτά χωρίς ασφάλιση, ομιλεί άριστα τα ελληνικά, γνωρίζει να διαβάσει και να γράφει, αλλά, λόγω του γεγονότος ότι εργάζεται πάρα πολλές ώρες καθημερινά από την άφιξή του και ύστερα (λ.χ. λοστρόμος σε θαλαμηγό) , δεν γνωρίζει τίποτα για την χώρα, την ιστορία και τον πολιτισμό, γνωρίζει ελάχιστα για την πολιτική και κοινωνική επικαιρότητα, δεν γνωρίζει τίποτα για τους θεσμούς και το πολίτευμα και δεν απαντά σε καμιά ερώτηση σχετικά με την σύγχρονη πολιτική ιστορία. Έχει τελέσει γάμο με Ελληνίδα αλλά δεν έχει αποκτήσει τέκνα. Δεν έχει συμμετοχή σε κοινωνικούς φορείς, δεν συμμετείχε στις δημοτικές εκλογές, ούτε έχει να επιδείξει κοινωφελείς δραστηριότητες καθώς δεν έχει ελεύθερο χρόνο.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ο συγκεκριμένος υποψήφιος πληροί το κριτήριο της επάρκειας της γλώσσας και μάλιστα σε μεγαλύτερο βαθμό από το ζητούμενο (ομιλεί άριστα-A-). Ως προς το κριτήριο της ένταξης υπάρχει το στοιχείο της επαγγελματικής δραστηριότητας, το στοιχείο του δεσμού με Έλληνα πολίτη, αλλά δεν πληροί τις προϋποθέσεις της γνώσης της ιστορίας και του πολιτισμού, της διαρκούς εκπλήρωσης των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων και της συμμετοχής σε κοινωνικούς φορείς. Παρόλο που δεν πληροί το σύνολο των επί μέρους προϋποθέσεων της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης θεωρείται ότι έχει ενταχθεί ομαλά (B). Ως προς το κριτήριο της δυνατότητας ενεργού συμμετοχής στην πολιτική ζωή κρίνεται ανεπαρκής. Ο υποψήφιος αναμένεται να αξιολογηθεί ως ακολούθως:

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΓΛΩΣΣΑΣ	A
ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ	B
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΝΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ	Δ

Σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης που έχουν τεθεί για τον συγκεκριμένο υποψήφιο πρέπει να υπάρξει **αρνητική εισήγηση**.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 2

Αλλοδαπή η οποία ζει στην Ελλάδα 10 έτη είναι 45 ετών και έχει τελέσει γάμο με Έλληνα 70 ετών. Η ίδια ασχολείται με τα οικιακά και δεν έχει εργαστεί ποτέ στην Ελλάδα. Από τον πρώτο της γάμο με ομοεθνή της έχει αποκτήσει 2 τέκνα τα οποία ζουν μόνιμα στη πατρίδα της. Η οικία που διαμένει ανήκει στον σύζυγό της. Ομιλεί άριστα (A) τα ελληνικά και παρακολουθεί όλες τις πολιτικές εξελίξεις, και την επικαιρότητα, καθώς έχει αρκετό ελεύθερο χρόνο. Επιπλέον γνωρίζει σε σημαντικό βαθμό την ιστορία τα ήθη και τα έθιμα της χώρας. Δεν γνωρίζει πολλά σχετικά με τους θεσμούς, αλλά είναι ιδιαίτερα εξοικειωμένη σε ότι αφορά την καθημερινή συναλλαγή με δημόσιες υπηρεσίες. Οι περισσότεροι από τους φίλους της είναι Έλληνες και συμμετέχει σε τοπικές δραστηριότητες που διοργανώνει ο τοπικός Δήμος.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η συγκεκριμένη υποψήφια, πληροί το κριτήριο της επάρκειας της γλώσσας (άριστα-Α). Ως προς το κριτήριο της ένταξης υπάρχει αμφιβολία αν πράγματι ο γάμος με τον Έλληνα δημιουργεί τον επιθυμητό δεσμό και με την χώρα, ιδίως από την στιγμή που τα τέκνα της ζουν στο εξωτερικό. Επιπλέον, δεν υπάρχει επαγγελματική δραστηριότητα. Ωστόσο το κριτήριο της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης καλύπτεται, έστω και οριακά από τις γνώσεις της για την ιστορία τα ήθη της χώρας και την συμμετοχή της σε κοινωφελείς δραστηριότητες (Β). Τέλος το κριτήριο της δυνατότητας ενεργού συμμετοχής καλύπτεται από τις γνώσεις και το ενδιαφέρον της για τις πολιτικές εξελίξεις (Β), έστω κι' αν δεν γνωρίζει σε θεωρητικό επίπεδο την λειτουργία των θεσμών. Η υποψήφια αναμένεται να αξιολογηθεί ως ακολούθως:

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΓΛΩΣΣΑΣ	A
ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ	B
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΝΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ	B

Σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης που έχουν τεθεί για την συγκεκριμένη υποψήφια πρέπει να υπάρξει **θετική εισήγηση**.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 3

Αλλοδαπή η οποία ζει στην Ελλάδα 5 έτη και έχει τελέσει γάμο με Έλληνα τον οποίο γνώρισε στο εξωτερικό όταν σπούδαζαν στο ίδιο Πανεπιστήμιο. Από τον γάμο της έχει αποκτήσει 2 τέκνα. Εργάζεται σε πολυεθνική εταιρεία και κατοικεί σε ιδιόκτητο σπίτι. Έχει πολύ υψηλό εισόδημα και είναι συνεπής στις φορολογικές και ασφαλιστικές της υποχρεώσεις. Λόγω της μικρής σχετικά παραμονής στην χώρα και του γεγονότος ότι στην εργασία της οι περισσότεροι συνάδελφοι είναι αλλοδαποί, ομιλεί ελάχιστα τα ελληνικά, σε βαθμό που υπάρχει δυσκολία στην επικοινωνία. Έχει πολύ λίγες γνώσεις ιστορίας και πολιτισμού και γνωρίζει ελάχιστα τους θεσμούς και την πολιτική ιστορία. Ωστόσο συμμετέχει ενεργά σε συλλογικούς φορείς (π.χ. οικολογική οργάνωση) και ασχολείται με τα τοπικά ζητήματα. Συμμετείχει στις πρόσφατες δημοτικές εκλογές, αλλά γνωρίζει μόνο τα σημαντικότερα θέματα της πολιτικής επικαιρότητας καθώς παρακολουθεί ειδήσεις σε αλλοδαπά τηλεοπτικά δίκτυα.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η συγκεκριμένη υποψήφια δεν πληροί επαρκώς το κριτήριο της γλώσσας (Γ). Ως προς την ένταξη πληροί τις περισσότερες από τις επί μέρους προϋποθέσεις και μάλιστα ορισμένες από αυτές σε μεγαλύτερο βαθμό (Α) από το ζητούμενο (εργασία, εισόδημα, δεσμός με Έλληνα, ιδιοκτησία ακινήτου κτλ.). Ως προς την δυνατότητα ενεργού και ουσιαστικής συμμετοχής στην πολιτική ζωή θεωρείται ότι πληροί τις προϋποθέσεις έστω και οριακά (Β). Η υποψήφια αναμένεται να αξιολογηθεί ως ακολούθως:

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΓΛΩΣΣΑΣ	Γ
ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ	A
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΝΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ	B

Σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης που έχουν τεθεί για την συγκεκριμένη υποψήφια πρέπει να υπάρξει **αρνητική εισήγηση**.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. Διαπίστωση ουσιαστικών προϋποθέσεων	1
I.I. Η εξέταση των ουσιαστικών προϋποθέσεων από την Επιτροπή Πολιτογράφησης.....	1
I.II. Ο βασικός σκοπός και οι επιμέρους στόχοι της Επιτροπής Πολιτογράφησης.....	3
II. Η παράμετρος της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	3
III. Ουσιαστικές προϋποθέσεις:	4
1. Επαρκής γνώση της Ελληνικής γλώσσας.....	5
1.1. Επίπεδο Επάρκειας.....	5
2. Ομαλή ένταξη του αιτούντος στην κοινωνική και οικονομική ζωή της Χώρας:	6
2.1. Οικονομική ζωή.....	7
2.1.1. Επαγγελματική και εν γένει οικονομική δραστηριότητα	7
2.1.2. Σταθερή εκπλήρωση φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων... ..	8
2.1.3. Κατά κυριότητα κτήση ακινήτου:	9
2.1.4. Περιουσιακή κατάσταση.....	9
2.2. Κοινωνική ζωή.....	10
2.2.1. Εξοικείωση με την ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό.....	10
2.2.2. Φοίτηση σε ελληνικούς εκπαιδευτικούς φορείς.....	11
2.2.3. Συμμετοχή σε κοινωνικές οργανώσεις ή συλλογικούς φορείς μέλη των οποίων είναι Έλληνες πολίτες.....	11
2.2.4. Συγγενικός και εξ αγχιστείας συγγενικός δεσμός με Έλληνα πολίτη ...	12
2.2.5. Δημόσιες ή κοινωφελείς δραστηριότητες.....	13
3. Δυνατότητα του αιτούντος να μετέχει ενεργά και ουσιαστικά στην πολιτική ζωή του τόπου με σεβασμό στις θεμελιώδεις αρχές που την διέπουν.....	13
3.1. Επαρκής εξοικείωση με τους θεσμούς του πολιτεύματος της Ελληνικής Δημοκρατίας.....	14
3.2. Βασική γνώση της Ελληνικής πολιτικής ζωής.....	14
3.3. Βασική γνώση της Ελληνικής πολιτικής ιστορίας (ιδιαίτερα σύγχρονης)	15
3.4. Συμμετοχή σε συλλογικούς φορείς, πολιτικές ενώσεις, σωματεία που συμμετέχουν και Έλληνες πολίτες.....	15
3.5. Συμμετοχή στις εκλογές της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης.....	16
IV. Προδιαγραφές δικαιολογητικών	16
V. Υπόδειγμα δομής συνέντευξης.....	19
Α. Προσωπικά στοιχεία	19
Β. Οικονομική και κοινωνική ένταξη	19
Γ. Συμμετοχή στην πολιτική ζωή.....	19
VI. Τελικές παρατηρήσεις.....	19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	22
1. Μέθοδος και Κλίμακα Αξιολόγησης.....	23
2. Παραδείγματα	26